

V prosinci 2023 zasáhla Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy tragická událost. Odehrála se v prostorech, kde pro vás připravujeme *Slovo a smysl*. Nové číslo časopisu vznikalo v jejím stínu. Vzdáváme zde čest památce obětí. Našeho milého kolegu Jana Dlaska, patřícího též k okruhu autorů našeho časopisu, připomíná v nekrologu Viola Parente-Čapková, která také vybrala a z finštiny přeložila Janovu studii věnovanou dramatu *Lea* Aleksise Kiviho.

A zde je stručné představení obsahu čísla. V rubrice **Studie a skici** se Pavel Šidák zaměřil — po své genologické studii o Jungmannově *Slovesnosti* publikované ve čtyřicátém čísle *Slova a smyslu* v roce 2022 — na druhé vydání tohoto díla z roku 1845 a poukazuje na některé jeho překvapivé zdroje a souvislosti. Následující článek Michaely Kubealakové pojednává o adaptacích Robinsona v 19. století na Slovensku, se zvláštním důrazem na robinzonády lidové. O Holečkových *Našich*, a zejména o postavě Kojana, pojednal Michal Charypar; zabývá se základními liniemi interpretace Holečkova opusu, výkladem Kojana a v této souvislosti i pozicí díla z hlediska dobových literárních trendů a -ismů. Podrobnou a obsáhlou recepční studii představuje i text Petra Málka, soustředící se na kritický a literárněhistorický obraz díla Vladislava Vančury, resp. na proměny konstruování jeho osobnosti jakožto naplnění foucaultovského „jména autora“ a „autorské funkce“. Šárka Lojdová si pak ve své studii klade otázku po vztahu významného amerického filozofa a estetika Arthura C. Danta k literatuře; vzhledem k tomu, že Danto byl především výtvarný kritik, není tento vztah nijak samozřejmý a očividný.

První z **Retrospektiv** obsahuje bibliografii divadelní publicistiky Jana Řezáče z let 1928–1934, kterou sestavila a rejstříkem opatřila Lucie Postlová. Druhá retrospektiva poté přináší pohled Martina Machovce na genezi *Medorka* Jana Placáka a jeho textové varianty.

V **Kritických rozhledech** tentokrát Marie Škarpová recenzuje publikaci *Czech Broadside Ballads as Text, Art, Song in Popular Culture, ca. 1600–1900* editovanou Patricií Fumerton, Pavlem Koskem a Marií Hanzelkovou, Michal Topor posuzuje knihu Veroniky Faktorové a Michala Hořejšího *Karel Klostermann a zrod Šumavy*, Jiří Holý píše o dvou vančurovských titulech, *Vladislav Vančura a nacismus, to jsou hluboké protiklady* od Petra Koury a *Čtení o Vladislavu Vančurovi. Kritické rozepře (1923–1969)* editovaném Petrem Málkem, Klára Čermochová pojednala o knize Pavla Novotného

Česká fonická poezie. Auditivní tvorba jako součást literárního experimentu 60. let a Andrea Králíková o nové publikaci Václava Jindráčka *Jak se učí poezie. Výzkum literární výchovy v české škole*.

Číslo uzavírá zmiňovaná **Překladová** rubrika věnovaná památce Jana Dlaska.

Red.